

Izhaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldan.

Uredništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obli. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Enostolpna petit-
vrtica K 1'80, osmrtice
in zahvale po K 8'—, raz-
glasi in poslano vrtice po
K 2'50; večkrat objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasiło jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Posamezne številke stane
60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 96, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklamskeje za
list so poštino proste.

Upravništvo je v Ljubljani,
Francišanska ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Za pravični volilni red.

Sijajna delavska manifestacija.

Shod, ki ga je bila sklicala naša ljubljanska krajevna politična organizacija za nedeljo pred »Mestnim domom«, je uspel kakor je bilo pričakovati: udeležba izjemno velika, razpoloženje delavstva resno in odločno. Tudi ta shod je pričal, da nas je veliko in da imamo v volilni borbi računati z najboljšimi rezultati. Z večeršnjim shodom je stranka stopila direktno v intenzivni volilni boj. Temu shodu bodo sledili še drugi vsepovsod. Delavsko ljudstvo je na naši strani strnjeno in močno, pripravljeno na vse.

Shodu je predsedoval sodrug Vencajz, referiral je pa sodrug Golouh, katerega izvajanja so navzoči sprejeli z navdušenimi medklji in dolgotrajnim ploskanjem. Dokaz, da so bile njegove besede prave.

Shod je protestiral proti krščansko-socijalnemu belemu terorju na Ogrskem in proti klerikalnim bratcem na Slovenskem. Protestiralo se je nadalje energično proti pariški mirovni konferenci in proti vsem imperijalizmom. Zahtevalo se je moderni volilni red po proporu ter odpravo dveletne bivalne dobe. Zlasti se je naglašalo splošno žensko volilno pravo. Sodrugi Golouh je po-

udarjal, da se ne bo trpelo nikakršne reakcije ter izrazil solidarnost slovenskega delavstva s srbskimi sodrugji, ki so odgovorili na žuganje g. Pribečeviča s splošno stavko. V smislu govornikovih izjavljanj je bila sprejeta daljša resolucija. Po shodu se je vršil obhod po mestu do deželne vlade. Dolgi, vzorni sprevedi je napravil na vse najboljše vtisk. Nato so se podali sodrugji Golouh, Petrič in Vencajz k predsedniku deželne vlade, ki je deputacijo takol sprejel ter obširno in natančno pojasnil nov volilni red in koncesije, ki jih je tozadevno napravila vlada delavstvu. Glasom teh pojasnil se bodo vršile volitve sredi meseca marca. Dveletno bivalno dobo v občini se je odpravilo ter določilo enoletno. Žensko volilno pravo se po gotovi strani omejuje. Glasujejo na tudi delavke. Volilni imeniki bodo v kratkem razmerjeni.

Na trgu pred »Slonom« je sodrug Golouh poročal o intervenciji pri vladi, povdarjal ponovno stališče stranke ter vabil delavstvo na soglasno delo za zmago pri občinskih volitvah. Po zaključnih besedah sodruga Vencajza se je nato obhod razšel. Natančneje poročilo in resolucijo prinesemo jutri.

ITALIJANSKI SOCIJALISTI ZA JUGOSLOVANSKE UJETNIKE V ITALIJI.

Maffi proti uničevanju Jugoslovancov.

LDU. Trst, 6. febr. »Il Lavoro« poroča iz Rima z dne 5. febr. o poteku razprave o jadranskem vprašanju v italijanski zbornici:

Posl. Maffi (socialist) je vladi predložil interpelacijo o neznosnem stanju vojnih ujetnikov, ki so nastanjeni v nezdruživih prostorih in jih uporabljajo za dela v kraljih, kjer razsaja malarija. — Državni podtajnik Finocchiaro Aprile izjavlja, da vlada uporablja vojne ujetnike za dela tudi v kraljih, okuženih po malariji, to pa zaradi tega, da dvigne poljedelstvo in industrijo in pa, ker neče ustvarjati privilegije. — Posl. Maffi razvija nato žalostno sliko bede, ki jo nudi vojni ujetniki. Oboleli za malarijo niso le ti reveži, marveč tudi vojniki, ki jih stražijo. Dasi ima vojna uprava na razpolago mnogo zdravih taborišč v popolnoma zdravih kraljih, tih vendar ne uporablja za vojne ujetnike. Ugotavlja, da se je takol po njegovi interpelaciji opustilo taborišče v Velletri in so se oboleli volni ujetniki preselili v kraje z bolj zdravim podnebjem. Govornik zahteva, naj se kaznuje oni, ki so odgovorni za primere obolenosti ali celo smrti med vojnimi ujetniki. Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

BURNA SEJA ITALIJANSKE ZBORNICE.

Klerikalci so izzivali socialiste. — Dejanski spopadi.

Trst, 6. febr. V večeršnjem seji rimske zbornice poslancev je prišlo do burnega incidenta med katoliškimi poslanci in socialisti, ki se je razpela v pravi tepež. Poslanec italijanske ljudske stranke Cappa je na odgovor vladnega zastopnika glede zastopstva delavskih organizacij v centralnem odseku za brezposelne protestiral proti temu, da se prezirajo delavski zastopniki, ki niso vključeni v socialističnih organizacijah, in da se pristrajnost upošteva le v organizaciji socialistov. Kakor opisuje italijanski listi nastopni prizor, so socialistični poslanci opetovano molili govornika z ostrimi medklji, na katere so jim odgovarjali klerikalni poslanci z njim podobnimi izrazi: »Slepaj ljudske dobre vere, prodan si, ministerjalci, Gjolttinici!«. Socialistični poslanec Panebianco se je zagnal v poslance italijanske ljudske stranke, drugi socialistični poslanci so mu sledili v velikem številu, poslanci nasprotne stranke so ostro reagirali. Prišlo je do velikega me-teža. Nasprotniki so se obkladali s sunki, s klofutami ter najrazličnejšimi psovskami. Nekateri poslanci so popadali po tleh, več prizadetih, kakor poslanci Mauri, Vella in drugi, je krvavelo na obrazu. Seja je bila prekinjena in galarije so se izpraznile. Po posredovanju kvestorjev je tepež trikrat popustil in se vedno zopet raznel še z večjo strastjo. Incident je trajal kakih 20 minut. Ko je bil mir zopet vzpostavljen, sta zbornični predsednik in ministrski predsednik, ki je že prej skušal pomiriti razvnete duhove, izrekli obžalovanje nad ekscesi. Posl. Panebianco je bil pozvan k redu. Nato je zbornica nadaljevala razpravo o proračunu javnih del.

Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

Poslanec Sem Benelli interpelira vlado o pogajanjih vlade v jadranskem vprašanju. Nacionalist Federzoni naglašja, da je vlada hotela rešiti jadranski problem tako, da na eni strani popolnoma soglašja z naziranjem Amerike, na drugi strani pa poudarja potrebo sporazuma z Jugoslavijo. Posl. Vossallo (katolik) je govoril o politiki Italije v orilentu in zlasti o postopanju Orkov v Mali Aziji.

stvari Müller je oficieľno izjavil francoskemu diplomatskemu opravniku v Parizu, da je baron von Lersner postopal v popolnem nasprotju z navodili svoje vlade. Vendar pa nemška vlada nikakor nima možnost, da bi izpolnila zahtevo entente po izročitvi vojnih krivcev.

Francoski železnčarji pred stavko.

LDU. Nauen, 6. (Brezlično.) Glavni odbor francoskih železnčarjev je sklenil, pričeti stavko dne 10. februarja, ako se ne ugodí zahtevam.

MILLERAND PRAVI NASLEDNIK CLEMENCEAUJA.

LDU. Pariz, 6. (DunKU.) V nadaljnjem poteku razprave o zunanji politiki je ministrski predsednik Millerand zagotovil zbornici, da bo novi kabinet nadaljeval politiko ministrstva Clemenceau in bo obdržal vse zveze Francije. Ako bi narodni interesi to zahtevali, bo vlada vzpostavila odnose z Vatikanom in kabinet bo povabil parlament, naj se o tem izjavi. — Glede jadranskega vprašanja je ministrski predsednik izjavil, da Francijo vodi pri prvem nimenem dejanju edinole skrb za svetovni mir, za bratski italijanski narod ter za srbski narod.

NOVI FRANCOŠKI BRAMBNI ZAKON.

LDU. Pariz, 7. (DunKU-Brezlično.) Novi brambni zakon, o katerem sedaj razpravljajo, določa aktivno vojaško službeno dobo enega leta. Brambna dolžnost v prvi rezervi traja devet let, v drugi rezervi pa petnajst let. Zakon bo stopil v veljavo dne 1. januarja 1922.

Naša zakonodaja in socijalna vprašanja.

Stirnaist mesecev samostojne države ujedinjene države SHS! Vsi smo gojili v svojih srcih dobro nado, da se bodo razmere temeljito izpremenile in da začnemo živeti boljše življenje. Bridko smo razočarani. Delavstvo je predvsem upalo, da se bo njegov gnetni in družabni položaj izdatno izboljšal. Mislilo je, da se bo izpopolnilo socijalno zavarovanje proti bolezni, nezgodam, da se uvede starostno zavarovanje, da se ustanove delavske zbornice, obratni sveti itd. Nič nimamo od vsega tega. Vse drugače je v drugih državah! Ustanavljajo se delavske zbornice, odbori za presojanje mezd, komisije za sklepanje kolektivnih pogodb, uradi za združenje (Einigungsämter) itd. — Skoro v vseh državah je bil že sprejet zakon o plačnem dopustu delavcev, zakon o delavskem času za ženske in mladoletne, o zaščiti delavskih mater in še nebroj drugih takih in enakih nad vse važnih socijalnih odredb. Ali nimamo pri nas v svojedni Jugoslaviji res nobenega smisla za vse to, kar je v korist delavstva?

Delavstvo, vzdrmi se! Zahtevaj od vlade in kompetentnih organizacij, da se začne z vsemi temi vprašanji, ki so zate življenske važnosti, pečati! Zahtevaj, da se neznosne meščanske vlade kratkoma odstavijo, ker nimajo smisla in nočejo niti slišati o tvojih pravicah! Ali res moramo živeti ravno mi, delavski državljani SHS, najslabše, ali moramo biti res na vseh poljih zastavljeni? Ali nismo bili že zadosti izkoriščani? Ali naj se pustimo zlorabljati še nadalje?

Ne, in še enkrat ne! Zavedajmo se in spoznajmo vsi to, da smo zadosti močni, da si lahko izvojujemo, če treba tudi s silo svoje pravice! — T.

Razširjenle železniškega prometa. Od 7. februarja bodo razen dosedanjih vlakov iz Ljubljane do Trbiža, Bač, Borovca, Vetrin, Podbrda, Bubenjarcev, Kočevja in Straže vo-

zili zopet vsak dan redno zjutranji osebni vlaki in se vračali z navedenih postaj zvečer v Ljubljano. Uvedena je tudi direktna zveza z Karlovcem podnevi.

LJUBLJANSKIM SODRUGOM!

Danes ob pol 20. uri diskusijski večer.

Seja osrednjega društva kovinarjev se vrši v torek takol po delu v društvenih prostorih.

Naši gozdovi.

Ker so se pojavljale v javnosti pritožbe, češ, da se naravnost sistematično uničujejo naši gozdovi in da zadane glavna krivda gozdarstvene organe, so se uvedle polzvedbe, ki so dokazale, da se res tu in tam nekoliko preveč seka, da se pa o kakem sistematičnem uničevanju ne da govoriti in da vrši gozdarstveno osobe težko službo vestno po predpisih.

Nedostatki javne uprave v tem oziru obstoje v naslednjem:

1. Na Gorenjskem je mnogo lesnih prekupevalcev, ki niso lesni trgovci in tudi nimajo priprave obrti in kupujejo les od kmetov in odvet ter ga oddajajo potem lesnim trgovcem za velik dobiček. Proti tem bi bilo treba nastopiti potom orožništva radi prestopka obrtnega zakona.

2. Obče znano je, da imamo v Sloveniji v gozdarski stroki preveliko strokovnjakov, tako, da morajo posamezniki opravljati službo za dva in še več. Zato bi bilo želeli, da podpirati tudi javnost to važno delo in naznana prestopke v smislu določb gozdnega zakona orožništvu, gozdno varstvenemu osobi ali neposredno okrajnim političnim oblastvom. Stena, da se posamezni prekršaji kar objavljajo v časopisih, se stvari ne koristi, ker se s tem še vedno ne ve za zlikovca in se tako dotični prestopniki opozori, da se pravočasno skrije in odtegne kazni.

3. Kranjska do sedaj ni imela posebnega, deželnim razmeram primerne gozdnega zakona. Splošna zakonska določila, ki so še vedno v veljavi, so v pravem pomenu besede preprosta ter ne odgovarjajo povsod v zadostni meri.

Z ozirom na to je gozdarstvo oddelka deželne vlade za Slovenijo na poziv predsedništva deželne vlade oziroma ministrstva gozdov in rudnikov, že izdelal in predložil na pristojno mesto osnutek enotnega deželnega gozdnega zakona za Slovenijo, s katerim se bo odprlo temu nedostatom. Uvedla se bo splošna prilaga golosekov in prebranih sečen gotovih površin, kakor je to v veljavi na Koroškem z najboljšim uspehom že 35 let in na Štajerskem že 21 let. Skrbelo se bo za redno sekanje in spravljane lesa in pravočasno pogozditev golčev v povsem zadostni meri. Podučevanje gozdnih posestnikov po strokovnjaki dobi moderno podlago. Posebno se bo pazilo za varstvo gozdov javnega interesa, na hudo doniške okoliše in na vzdrževanje oziroma povzdigo splošne gozdarstva v deželi. Upati je, da se zakon v kratkem uveljavi in da se nekateri predpisi uveljavijo tudi za prejšnje, še na zastarele prestopke.

T. U.

UPRAVNA KOMISIJA TEHNIČNO-VISOKOŠOLSKIH FONDŮV.

Z naredbo celokupne deželne vlade za Slovenijo z dne 3. julija 1919, št. 565 Ur. L. se je izdalo ustanovilo za tehnično-visokošolske fondove, ki naj jih upravlja posebna za to postavljena komisija. Upravna komisija za te fondove se je kmalu sestavila ter začela v smislu narečbe pridno z nabiranjem sredstev, ki naj bi zalagali tehnično-visokošolski fond. Za tehniško-visokošolske fondove so doslej darovala razna podjetništva v skupnem znesku 1.027.296 K 20 vin. H koncu bodi omenjeno, da podpira

Direktna pogajanja z opozicijo v Belgradu.

Zahteve opozicije.

LDU. Belgrad, 7. Včeraj ob 17. je bila prva seja delegatov demokratske zajednice in opozicijskega bloka. Razpravljalo se je o sestavi koncentracijske vlade. Danes se pogajanja nadaljujejo. Pri tem prvem sestanku so se izražala le splošna naziranja o sedanjem parlamentu. Zlasti se je debatiralo o tem, ali naj se ta parlament vzdrži, ali naj se izvedejo nove volitve. Včeraj dopoldne so stranke opozicijskega bloka določile svoje delegate: Narodni klub dr. Lorkoviča in dr. Drinkoviča, Jugoslovanski klub dr. Korošca in Stanka Banoviča, neodvisni dr. Bogdana Medakoviča in dr. Peleša, demokratska zajednica Kosto Timotijevića in Svetozara Pribečeviča, radikalci Ljubo Jovanoviča. Opozicijski blok je določil, da odpravi dr. Korošec pogajanja. K njim so demokratski poslali Kosto Timotijevića. Dr. Korošec in Timotijević sta razmotrivala deložnost sedanjega kabineta. V imenu opozicijskega bloka je izjavil dr. Korošec: 1. da mora sestaviti koncentracijsko vlado; 2. da naj parlament voli ustavni odbor; 3. parlament naj uredi volilni zakon in druge važne zakonske predloge, kakor proračun, ratifikacijo mirovnih pogodb, zakon glede Narodne banke, valutno vprašanje itd.; 4. parlament naj zbora stalno. G. Timotijević je odvrnil, da demokratska zajednica pristane le na to: 1. da se sestavi koncentracijska vlada; 2. da bo vlada imenovala ustavni odbor; 3. da sedanji parlament sprejme volilni zakon; nato se bodo takol vršile nove volitve, in si-

cer zato, ker sedanji parlament ni več deložnožen.

Sela opozicije.

LDU. Belgrad, 8. Včeraj dopoldne se je sestala opozicija. Dr. Korošec je poročal o svoji konferenci z g. Timotijevićem. Opozicija je formulirala svoje znane pogoje, o katerih je dr. Korošec obvestil Timotijevića, ki je včeraj dopoldne na konferenci ministrskega sveta o njih poročal vladi. Eden izmed bistvenih pogojev opozicije je ta, da zahteva zasedanje začasnega narodnega predstavništva do konstituantne. Kakor se govori v krogih opozicije, se osebna vprašanja o sestavi koncentracijskega ali eventualno koalicijskega kabineta izključena.

Dr. Pavlovič vrnil svoj mandat.

LDU. Belgrad, 8. Predsednik narodnega predstavništva dr. Pavlovič, kateremu je bil poverjen nalog, da vodi porazgovore s strankami za sestavo kabineta, je svoj mandat vrnil kroni, ker ni imel uspeha.

Kandidati opozicije.

LDU. Belgrad, 7. Ako pride do sestave koncentracijskega kabineta, bi bili kandidati opozicije: za radikalno stranko dr. Vesnić, Pasić, dr. Ninčić in dr. Velizar Janković, za Jugoslovanski klub dr. Korošec in Gostinčar, za Narodni klub pa dr. Drinković in dr. Šurmin.

Dementi.

LDU. Belgrad, 7. Kakor javlja »Beogradski dnevnik«, se v vladnih krogih odločno dementira vest, da se je vlada spustila v pogajanja z opozicijo na pritisk iz inozemstva.

Hercegovine, je minister za prehrano odredil, da se določi poseben kontingent klavne živine, ki se bo smela izvažati iz Bosne samo na račun javnih aprovizacij Dalmacije.

OBNOVA SRBIJE.

LDU. Belgrad, 7. Včeraj dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, pri kateri so bili sprejeti zelo važni sklepi glede obnove Srbije. V ta namen se je osnoval poseben odbor ministrov.

PLOVBA PO RUMUNSKIH VODAH.

LDU. Belgrad, 8. Minister za promet je dovolil plovitev jugoslovenskih ladij v rumunskih vodah.

PROTI DRAGINJI.

LDU. Belgrad, 8. Včeraj je bila v kabinetu ministra za prehrano konferenca o gospodarskih problemih. Največja pozornost se je obrnila na sredstva, ki jih je minister prehrane predlagal za pobijanje draginje.

AMNESTIJA.

LDU. Belgrad, 7. Minister za pravosodstvo je predložil prestolonasledniku regentu več smrtnih obsodb v amnestijo.

PREHRANA BOSNE IN HERCEGOVINE.

LDU. Belgrad, 7. Ker je Dalmacija glede preskrbe z mesom popolnoma navezana na uvoz iz Bosne in

upravna komisija doslej 101 dijakov, tehnikah na raznih tehniških visokih šolah v inozemstvu, kakor v Pragi, Brnu, Pribramu, Dunaju, Gradcu in v Ljubljani, 21 šolarjev in geodetov v Zagrebu ter 124 tehnikov raznih strokov na tehniški fakulteti kr. vseučilišča v Ljubljani. Poleg teh podpor dijakom, je komisija dovolila in deloma že tudi izplačala znatno vsoto 452.000 K za ustanovitve in opremo znanstvenih inštitutov, zlasti za kemični, geološko-mineraloški in elektro-tehnični inštitut. Toda zaveda se komisija, da jo čakajo še druge ne manj važne naloge, če hoče res v polni meri doseči svoj namen, zakaž je pa treba še mnogo, mnogo denarnih sredstev. Zato se obrača še enkrat do vseh merodajnih čimteljev, da ji pomagajo doseči svoj cilj, sodelovati pri zgradbi kulturnega zavoda, ki naj bo vreden sovratnik svojih tu- in inozemskih sesterskih tehničnih visokih šol.

Dnevne vesti.

Invalidi čakajo.

Žalibog, da čakajo. In mi smo proti temu storili vse, kar je bilo v naših močeh. »Večernemu listu« pa je treba končno povedati, da je v Belgradu načelnik urada za invalide pristal SLS dr. Jež, in da je v prvi vrsti od njega odvisno, da se zahteve in potrebe invalidov hitro in povoljno rešijo. Ne bomo se posluževali metode, ki je v navadi v sodobni klerikalni žurnalistiki, ter kratkoma rekli: dr. Jež se ne briga, dr. Jež prodaja invalide, dr. Jež gleda na svoje interese ter drži vse to zgolj zaradi tega, ker je dr. Jež pristal klerikalne stranke. Ne, povemo samo, da če je »Večerna posoda« zgubila končno dno in govori sedaj o invalidih, nam ne more zato v tem oziru natveziti nobene krivde, ker načelne odločitve za invalide njen stranki ne posluševatelji. Samo to smo hoteli povedati.

Ponavljamo.

Ponavljamo: Žarnice, ki tako primanjkujejo v Ljubljani in ki se jih niti ljubljanska občina ne more preskrbeti, ima v zalogi faktor neke klerikalne tiskarne, ki je predobro znan in ki dela že nekaj časa izborne profite. Dotični je klerikalec najhujšega kalibra in o njem bi lahko povedali še kaj več. To je resnica, ki jo ne more prikriti nobeno jezuitično zavilanje klerikalnega večernega kulturnega zbornika. Za nas je s tem stvar pri kraju.

Na naslov deželne vlade za Slovenijo!

Živimo v času, ko se vse presnavlja in ko iz zmešnjav skorada že ne moremo več na čisto. Zatorej je dolžnost vsakega našega državljanca, da pomaga s pridnim delom iz tega kaosa. Ljudstvo se pritožuje in izraža svojo nezadovoljnost nad krivičnim postopanjem kapitalističnega trgovca napram nižjemu, revnemu sloju. Vlada naj torej napravi temu nezadovoljstvu konec s tem, da prevzame vso trgovino pod državno kontrolo in da trgovcu samo določene odstotke za njegovo upravo, dalje naj vlada izda legitimacijske izkaznice za vsakega državljanca in sicer v treh razredih: I. razred bogataši z belo izkaznico, II. razred uradništvo z rdečo izkaznico in III. razred delavstvo in ubogi sloji z modro izkaznico. S temi izkaznicami naj bi se vsak posameznik v trgovini legitimiral in od teh izkaznic naj bo tudi odvisna visokost cene. Bogataš ali vojni dobičkar naj plača s svojo izkaznico dvakrat ali trikrat toliko kot drugi. On lahko plača. S tem pa je obenem plačal tudi državi davek. Le takrat bo država na konju, ako bodo šli dobički v njen žep, ne pa v žep privatnih spekulantov.

Skrb za voine invalide.

Prejeli smo: Ko sem se lansko leto kot vojni invalid vrnil v domovino, sem se takoj lavič nadpredatelj komisiji, ki kateri žal še sedaj nisem bil klican. Sicer imamo invalidi svojo organizacijo, ali s prošnjo za kako podporo se pri njej le težko kaj doseže. Če n. pr. kdo za kaj takega prosi, se zahteva od njega, da se za poročitvo podpiše na prošnji dve ali tri osebe. Ker pa nas je mnogo takih invalidov, ki smo brez takih sorodnikov, ki bi za nas mogli kaj storiti, si na ta način nikakor ne moremo in si tudi nikdar ne bomo mogli pomagati. Zato bi bilo prav, če bi se vsem takim vojnim invalidom izplačala večletna invalidna pokojnina v tolikem iznosu, da bi si lahko vsak posameznik sam opomogel s kako obrtjo, kar sedaj ni mogoče, ker nimamo niti najpotrebnejših sredstev na razpolago. S samimi obljubami se

za nas gotovo ne bo nikdar nič naredilo, tako pa bi bilo ustreženo nam in bi se obenem koristilo tudi splošnosti.

Maribor — pastorka tobačne uprave.

Prejeli smo: Da smo v Mariboru in sploh na Sp. Štajerskem sploh že od ustanovitve države sem zastopavljani, je žalostna resnica.

V Ljubljani je kadiva 2—3 krat toliko na razpolago, kakor pri nas. To pa zato, da veržnikom njihov posel tem lepše cvete. Mislili smo doslej, da finančna uprava sama za nas premalo skrbi, ter da ji ni dosti na tem, ali si pridobi kaj simpatij od nas iz spodnje Štajerske, ali ne. Sedaj pa vemo, da je uprava tobačne tovarne v Ljubljani tako pravična, da ne misli nikoli na pravilno razdelitev blaga... V Mariboru smo že itak za 2 meseca v dobavi tobaka zaostali. Dobivali smo kadivo navadno šele okrog 29.ega v mesecu. Ali sedaj je že 8. februarja, pa še nič ni. Pozivamo torej pristojno oblast, da stvar uredi in upravniku tob. tovarne v Ljubljani g. Mandlu naroči, da skrbi tudi za nas, ki smo že tako zelo oškodovani — namreč po odušitvi in veržništvu v gostilnah in kavarnah.

Nabrala sta na železničarski veseliči v Zagorju 88 kron za tiskovni sklad sodruga Fran Rinaldo in Čeh. Srčna hvala!

Dobava semenskega žita. Odslek za prehrano objavlja: Minula jesen ni bila povoljna za sejanje. Radi tega je ostala znatna površina zemlje, zlasti v naših južnih pokrajinah, neposeljena. Ker je v največjem interesu države, kakor tudi vsakega posrednega državljanca, da pridemo do kar najvišjega žitnega donosa v tem letu, pozivlja ministristvo za prehrano in obnovo dežel vse oblasti, vse kmetijske organizacije in lastnike zemljišč, da zastavijo vse sile, da se zemlja zaseje kar največ z jaram žitom in tako nadomesti, kar se je zamudilo v minuli leteni. Ministristvo hoče dobaviti iz aktivnih pokrajin potrebno množino semenskega žita. — Žitni zavod v Ljubljani bo izvedel dovoz tega žita in ga izročil Slovenski kmetijski družbi, da ga razdeli med kmetovalce. — Naročila za semensko žito naj se tedaj pošiljajo Slovenski kmetijski družbi v Ljubljani.

Uvedenje selske službe ter opustitev dveh nabiralnic. Z dnem 10. februarja t. l. se opustite nabiralnici Iška vas in Tomišelj ter uvede pri kr. poštenu uradu Studenec pri Ljubljani dostavljanje poštne pošiljatev po selskem pismonošju v sledeče vasi: Iška Loka, Matena, Brest. Št. Janž. Tomišelj, Vrbljane, Strahomer. Iška vas, Iška, Gornji Ig, Kot in Staje. Dostavljanje se bo vršilo ob ponedeljkih, sredi in petkih.

Zasačeni tatovi moko. Na glavnem kolodvoru so po noči že večkrat kradli trije zelo mladi klučavničarski valenci moko iz zaprtih vagonov. Sedaj so jih zasačili. Nakradene so imeli 120 kg moko.

Tihotapci nekolkovanih kron. Razni tihotapci skušajo iz raznih sosednih ozemelj vtihotapiti nekolkovane bankovce, zlasti one za 1000 K in 100 K. Policija je te dni pri nekem tihotapcu Italijanu zaplenila več tisočakov, ki so bili nekolkovani. Te bankovce skušajo potem kolkovati z napačnimi koleki.

Državna kmetilska šola na Grmu priredil dne 24. in 25. februarja t. l. dvodnevni tečaj za napravo gnojilšč in gnojilniš jam. Tečaj je namenjen zidarskim mojstrom in gospodarjem, ki imajo priti in se vzdrževati na svoje stroške. Tečaj se prične v torek, 24. februarja, ob 9. uri. Udeležbo na tečaju je prijaviti pisмено najkasneje do 21. februarja t. l. ravnateljstvu državne kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu.

Predsednik Gospodarske komisije za stvarno demobilizacijo odpotuje uradno za nekaj dni iz Ljubljane in se sprejema strank v času od 9. do 14. svečana 1920.

Kultura.

Repertoar kraljevskega slovenskega gledališča. Opera: 9. febr. ponedeljek, zaprtje. 10. febr. torek, »Mignon«, abon. C/32. 11. febr. sredo, »Boheme«, abon. B/33. 12. febr. četrtek, »Rusalka 2«, abon. C/33. 13. febr. petek »Mignon«, abon. E/33. — Drama: 9. febr. ponedeljek, »Korenček-Zenitev«, abon. D/33. 10. febr. torek, »Nočni čuvaj«, abon. A/32. 11. febr. sredo, »Na dnu«, izven abon. uradniška predstava. 12. febr. četrtek »Brezdno«, abon. E/32. 13. febr. petek, zaprtje.

Iz dramskega gledališča. Prihodnja predstava ob znižanih cenah

za uradnike se vrši v sredo, dne 11. t. m. »Na dnu«. Vstopnice se dobivajo v predprodaži v pisarni Društva zasebnega uradništva, Gosposvetska cesta 12. II. nadst.

Marionetno gledališče. Radi obolesti g. Klemenčiča ostane marionetno gledališče za nedoločen čas zaprto. Že kupljene vstopnice veljajo pri prvi predstavi, ki se vprizori.

Prireditve.

Društvo slovenskih sodnikov v Ljubljani sklicuje dne 7. marca 1920 dopoldne ob 10. uri v razpravnih dvorani deželnega sodišča šte. 79 v I. nadstropju drugi redni občni zbor. Dnevni red: Poročilo odbora in preglednikov; volitve; organizacija društva; ustanovitev skupnega društva sodnikov cele države ali Zveza posameznih samostojnih društev.

Zveza poštnih organizacij v Ljubljani vabi na širšo odborovo sejo v sredo, dne 11. t. m. ob pol 20. uri v pismonoški dvorani na glavni pošti. Tudi člani, ki niso odborniki, se vabijo.

Organizacija natakarijev in hotel-skih uslužbencev priredi v sredo, dne 11. februarja ob 20. uri plesni venček. Podprotektorat gospod Josip Ivančič, kavarnar. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Pevsko društvo »Slavija« Vič-Glince priredi dne 15. februarja t. l. ob 5. uri popoldne »Zabavni večer« v prostorih restavracije »Amerika« 2 bogatim sporedom. Ker je del čistega dobička namenjen revnim šolskim otrokom občine Vič, vabi k obilni udeležbi odbor.

Iz Slovenije.

Kamnik.

Kakor povsod, tako se je tudi pri nas že vršil javni protestni shod proti uveljavljanju nameravanega volilnega reda za občinske volitve. Na shodu, kateremu je predsedoval sodrug Pavič, je poročal sodrug Kosič, ki je med drugim protestiral tudi proti temu, da se je iz državne smodnišnice odpustilo 42 delavk. Poleg tega se je hotelo odpustiti tudi polovico moških delavcev, pa se je končno vendarle dosegel sporazum s tem, da bo polovica delala prvi, druga pa drugi teden. Govornik povdarja, da bi bila vladna dolžnost, upelati v tukajšnji smodnišnici kako drugo potrebnišo industrijo, če se že obstoječa ne rentira. Odpornost naj se splošni bedi in brezposelnosti delavstva s povzdigo domače industrije! Dalje je sodrug govornik govoril tudi o valutnem vprašanju, o agrarni reformi in o dosedanjih občinskih upravah, ki so po krivdi svojih kler. županov in vsled pritiska duhovščine podpisovale ogromne vsote vojnega posojila za podaljšanje vojne in nenasitne žepe visoke dunajske posvete, vojaške in cerkvene gospode. In vse te ogromne vsote so se podpisovale za pobijanje ljudi in so danes za ljudstvo izgubljene. Duhovščina pa je prirejela procesije in molila za zmago. In kaj je s komisijo za določevanje cen? O njej se ne sliši ničesar, ker menda sploh ne obstoja. Nato je govoril sodrug Radovič o volilnem redu in predlagal protestno resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta. Shod je zelo lepo uspel. Želimo si še mnogo takih. Ljudstvo se prebujalo...

Radeče pri Zidanem mostu.

Občni zbor podružnice »Svobode« v Radečah pri Zidanem mostu se je vršil v nedeljo, dne 11. januarja ob zelo dobri udeležbi. Odkar se je ustanovila »Svoboda«, je ta podružnica, v kolikor so ji bili dani predpogoji za izobraževalno delo, dosegla že lepe uspehe. Priredila je več prireditve, zabavnih in dobrodelnih. Dramatični odsek zelo napreduje in si bo v kratkem postavil lasten oder. Na občnem zboru se je pokazalo, kako zelo se zlasti zanimajo ženske za našo izobraževalno zvezo. Zborovanje je otvoril sodrug Pičin, ki je podal poročilo odborovega delovanja. Sodruga Pičinova je podala nato blaginjsko poročilo, ki je za podružnico povoljno. S. Vrhovec iz Ljubljane je poročal o pomenu izobrazbe, o nalogah delavstva v bodočnosti in o vzgledih delavske mladine. Nato se je izvolil sledeči odbor: Pičin Alfred, predsednik; Gramč Franc, namestnik; Pičin Franciška, blaginjskičarka; Januš Kunibert, namestnik; Zaveršnik Fani, tajnica; Tabor Vincenc, namestnik; Kovačič Josefa, Novak Franc, prevlednika računov; odborniki: Pohar Mici, Novak Tomaž, Pohar Franc, Petrič Anton, Očepek Rozalija, Burkelc Leopold, Zupančič Uršula, Zahradnik Ana, Blaj Terezija, Kovačič

Erna. Novo izvoljenemu odboru kličemo: Neustrašeno naprej po naši začrtani poti. Uspehi nam ne bodo izostali.

Strnišče pri Ptui.

Pretekli petek je imela krajna politična organizacija redno krajno konferenco. Sodruga Komavli je poročal o delovanju političnega odbora in organizacije sploh. O poročilu in drugih vprašanih se je razvila živahna debata, katere so se udeležili razni sodrugi. Izvolil se je nato nov politični odbor, in sicer: Komavli, predsednik; Teršek, tajnik; Nipič, blaginjski; Koje in Zaletel, preglednika. Vpisalo se je lepo število novih članov. Priporočamo vsem sodrugom, da zahajajo redno v čitalnico »Svobode«, kjer se vršijo diskusijski večeri in razgovori. Nadalje jim priporočamo, da agitirajo za politično organizacijo, ker stoji ta, z ozirom na bližajočo se volitve, pred zelo važni mi nalogami.

Guštanj.

Kritizirali smo že enkrat delovanje našega gospoda občinskega gerenta, ki si je bil vtepel v glavo, da je delavstvo »nemčurski« element, ki razdira državo. Po mislih zdrave človeške pameti pa so državo razdirajoči elementi oni, ki izkoriščajo ljudstvo s tem, da ga farbajo, sami pa se pridno pririvajo do korit. V mežiški dolini je bilo že svojčas takih kloritarjev prav veliko, ali hvala bogu, nekatere je vzel mrzel veter. Po preobratu pa so žal na njih mesto stopili drugi. Med njimi se nahaja tudi gerent trga Guštanj, to se pravi gostilna »Jugoslavija«, trafika, mesarija in pekarija... Ta gostilna je shajališče vseh prekupčevalcev in kvartirpcev. V leseni je primanjkovalo kruha cele tri tedne, v tej gostilni pa so ga gostje dobivali kar po celi hlebec. V trafiki, ki se slučajno nahaja v gostilniških prostorih, so morali n. pr. dne 17. m. m. trije kupci tobak presneto drago plačati, da so ga dobili! Upamo, da bo trafika vsaj po občinskih volitvah dobil kak invalid. — Delavci se v polni meri zavedamo, kaj nam je pri volitvah storiti. Hvala gospodu gerentu, da nas je s svojim delovanjem zopet enkrat opozoril na previdnost pri občinskih volitvah! Volili si bomo v občinski zastop ljudi, ki bodo za občino naimanj toliko skrbeli, kakor skrbi sedaj zase slavni guštanski gerent! Brez skrbi!

Pilberk.

Zadnji ljudski shod naše stranke je bil silajno obiskan. Zborovalni prostori so bili natlačeni polni občinstva iz mesta in okolice. Poročala sta sodruga Bernot in Šalamon o splošnem političnem položaju in o predstojecih

občinskih volitvah. Govoril je tudi g. nadučitelj Močnik. Na shodu je bila sprejeta od sodruga Bernota predlagana resolucija, kjer ljudstvo protestira proti volilnemu redu za občine, ki ga namerava uveljaviti belgrajska vlada in po katerem nimajo volilne pravice tisti, ki ne bivajo dve leti v občini, niti delavske žene, ker nimajo predpisane šolske izobrazbe. Resolucija je bila enoglasno sprejeta. — Zahvaljujemo se sodrugoma govornikoma za interesantna izvajanja in želimo drugega skorajšnjega shoda. Sodrugi na delo!

Imate bolečine? V obrazu? V celem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza-fluid! Bodete se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 24 K.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Elza-kroglice! 6 skatlic 12 K. Prava, želo-dec okrepčujoča švedska tinktura 1 steklenica 10 K. Omot in poština posebel, a nalceneje. — Even V. Feller, Stubica donja, Elzatrž št. 252 (Hrvatsko). — A. — 930

Izdajatelj Ivan Mlinar. Odgovorni urednik: Rudolf Golouh. Tisk »Liti« tiskarne v Ljubljani.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANCISKANSKA ULICA STEV. 6

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

TISKOVINE ZA SOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA. ZA SHODE IN VESELIČE.

LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE CASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

STEREOTIPIJA. LITOGRAFIJA.

Več partij dobrih

opekarjev

se sprejme pri 191

kranjski stavb. družbi v Ljubljani,

Levstikova ulica št. 19.

Razmnoževalni aparati OPALOGRAFI ter vse potrebščine v predvojni kakovosti došli.

Glavno zastopstvo za kraljestvo SHS: 184 THE REX CO., Ljubljana, Šelenburgova ul. 71.

„Representanca Trboveljske premogokopne družbe“ Ljubljana išče gospodično,

ki je perfektna dopisovalka in teanopisko v slovenskem in nemškem jeziku. Samo prvovrstne moči z večletno prakso naj se osebno predstavijo v pisarni Knaf-ljeva ulica šte. 18. Gospodične izvezbane v lesni stroki imajo prednost. 190

Osebni promet na državnih železnica.

S 7. februarjem vozijo razven dosedanjih vlakov iz Ljubljane do Trbiža, Bač, Borovelj, Vetrinj, Podbrda, Bubnjarcov, Kočevja in Straže zopet dnevno redno zjutrajšni osebni vlaki in se vračajo iz navedenih postaj zvečer v Ljubljano. Tudi je vpeljana direktna zveza s Karlovcem po dnevi.

Inšpektorat državnih železnic.